

DISPOSITIU PER A L'AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA DE RECERCA (ARMIF 00002)

Ayuste, A. (Coord.); Escofet, A.; Gros, B.; Gustems, J.; López, M.; Palou, B.; Payá, M.; Rubio, L.; Sabariego, M. (Universitat de Barcelona);
Masgrau, M. (Universitat de Girona); Sánchez-Santamaría, J. (Universitat de Castella la Manxa).

DISPOSITIU PER A L'AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA DE RECERCA

Aquest recurs ha estat elaborat en el marc del projecte “Disseny, aplicació i avaluació d'una proposta formativa per a promoure competències de recerca en els Graus de Mestra/e: la investigació com a estratègia d'innovació de la pràctica educativa” (ARMIF 00002), amb el suport de la Secretaria d'Universitats i Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya a través del Programa de Millora i Innovació en la Formació Inicial de Mestres (ARMIF 2017).

Els objectius del projecte eren: a) estudiar què significa investigar com a mestres des de la doble perspectiva: estudiants de grau i professionals en actiu; b) identificar límits i oportunitats en la formació inicial de mestres per a promoure el desenvolupament del perfil investigador del mestre; i c) dissenyar estratègies i recursos docents basats en la recerca formativa i la pràctica reflexiva que afavoreixen les competències investigadores. El dispositiu per a l'avaluació de la competència de recerca que es presenta a continuació és un dels productes derivats del tercer objectiu. Aquest dispositiu abarca tot el procés investigador i es desplega en 8 subcompetències: 1) definir el problema de recerca; 2) emmarcar teòricament el problema, 3) dissenyar i aplicar la proposta metodològica, 4) organitzar els resultats, 5) elaborar les conclusions, 6) elaborar l'informe d'investigació, 7) comunicar els resultats de la investigació, i 8) aplicar la responsabilitat social i l'ètica de la investigació. Cadascuna d'aquestes subcompetències es perfila entre 3 i 5 dimensions que mostren els eixos del procés a realitzar. De cada dimensió, s'ofereixen tres nivells d'execució, avançat, intermedi i baix, que, alhora que concreten l'activitat, orienten sobre la seva avaluació.

El dispositiu té un sentit principalment didàctic i ha estat dissenyat atenent la seva aplicació en el marc de l'assignatura de Treball de Fi de Grau i assignatures metodològiques, però també a la resta d'assignatures, com les de fonamentació bàsica. Atès que permet ser aplicat totalment o per subcompetències, la seva implementació parcial, però continuada, des de primer fins a quart curs, permetria desenvolupar les competències en recerca al llarg dels plans d'estudi. Igualment, pot ser aplicat com a pauta en el desenvolupament de l'assignatura, per al treball autònom i per a l'autoavaluació, i per a la coavaluació, servint els espais d'intercanvi i el treball col·laboratiu dels estudiants. Va ser validat mitjançant metodologia del judici d'experts, comptant amb avaluadors interns (membres de l'equip de recerca) i externs (estudiants de 4t de la UB i professorat tutor de TFG de la mateixa universitat).

DISPOSITIU PER A L'AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA DE RECERCA

Subcompetència I. DEFINIR EL PROBLEMA			
Dimensions	Nivells d'execució		
	Avançat	Intermedi	Baix
1. Formular la pregunta o preguntes de recerca	Formula interrogants o preguntes estructurades i relacionades al voltant del tema que es proposa estudiar, descobrint dubtes o aspectes no resolts com a punt de partida d'una possible recerca.	Formula interrogants o preguntes al voltant del tema que es proposa estudiar, estructurades i amb una relació entre elles, com a punt de partida d'una possible recerca.	Formula interrogants o preguntes sobre el tema de la recerca, sense una relació entre elles ni com a punt de partida d'una possible recerca.
2. Mostrar la factibilitat i la rellevància del problema	<p>Es descriuen i es justifiquen la disposició de recursos i un calendari realista per resoldre el problema.</p> <p>Es justifica la rellevància del problema/interrogants des de diferents fonts: estudis previs i literatura acadèmica, i la comunitat educativa (des de les observacions, reflexió sobre l'experiència viscuda).</p>	<p>Es descriuen els recursos i el temps previst per resoldre el problema.</p> <p>S'exposa que el problema/els interrogants són sentits per part de la comunitat educativa (des de les observacions o reflexió sobre l'experiència viscuda)</p>	Es presenten escasses evidències per entendre que el problema/els interrogants de la recerca es poden resoldre i responen a una necessitat real.
3. Plantejar els objectius	Redacta correctament l'objectiu general i els corresponents objectius específics, coherents amb les preguntes o el problema formulat.	Presenta un llistat d'objectius sobre el que es pretén aconseguir amb la recerca, coherents amb les preguntes o el problema formulat, però sense especificar la congruència entre ells ni els nivells de relació.	Presenta objectius genèrics sense fer referència als interrogats o preguntes formulades ni indicar el que es pretén aconseguir amb la recerca.

Subcompetència II. EMMARCAR TEÒRICAMENT EL ROBLEMA

Dimensions	Nivells d'execució		
	Avançat	Intermedi	Baix
4. Cercar i consultar bibliografia contrastada.	La informació prové de fonts fiables i contrastades a partir de l'ús de cercadors acadèmics. Hi ha un ús freqüent de fonts primàries. Es referencia adequadament cada aportació.	Bona part de la informació prové de fonts fiables i contrastades a partir de l'ús de cercadors acadèmics. Es recorre indistintament a fonts primàries i secundàries. En general, es pot identificar cada aportació.	La informació que prové de fonts fiables i contrastades és escassa. S'ha recorregut tant a cercadors acadèmics com genèrics, i no es distingeix entre fonts primàries i secundàries. Hi ha dificultat per a identificar cada aportació.
5. Construir i fonamentar el corpus teòric.	Sintetitza la informació de les fonts consultades, destaca les idees principals en relació al problema de recerca i mostra les connexions entre les diferents aportacions teòriques.	Sintetitza la informació de les fonts consultades i destaca les idees principals en relació al problema de recerca.	Juxtaposa les idees una a costat de l'altra sense establir cap lligam o relació.
6. Caracteritzar el corpus teòric.	Detalla les perspectives teòriques i les nocions més rellevants sobre el problema de recerca.	Explica una part important de les perspectives teòriques i les nocions més rellevants sobre el problema de recerca.	Presenta algunes referències teòriques, però no sempre són les més rellevants.

Subcompetència III. DISSENYAR I APLICAR LA PROPOSTA METODOLÒGICA

Dimensions	Nivells d'execució		
	Avançat	Intermedi	Baix
7. Proposar la metodologia	Es justifica l'enfocament i el mètode d'investigació així com la seva adequació per l'assoliment dels objectius pretesos.	S'exposa i s'identifica el mètode més adient als objectius de la recerca.	S'exposa l'enfocament de la recerca sense concretar el mètode més adient als objectius.
8. Elaborar el pla de recerca	Es presenta el disseny d'un pla d'investigació viable amb les diferents etapes justificant el seu valor i adequació per l'assoliment dels objectius pretesos.	Es dissenya un pla d'investigació viable i s'identifiquen les diferents etapes per a desenvolupar la recerca.	Es descriu de forma esquemàtica i breu un pla de treball o disseny metodològic a seguir en la recerca.
9. Explicar el procés de recollida i anàlisi de la informació	Es descriuen i es justifiquen les tècniques de recollida de dades (objectius específics, d'informació a recollir), la mostra i els procediments d'anàlisi previstos per desenvolupar la recerca.	Es descriuen les tècniques de recollida de dades (objectius específics, d'informació a recollir), la mostra i els procediments d'anàlisi previstos.	S'identifiquen les tècniques i hi ha referències al procés de recollida i a l'anàlisi de la informació a desenvolupar.

Subcompetència IV. ORGANITZAR ELS RESULTATS

Dimensions	Nivells d'execució		
	Avançat	Intermedi	Baix
10. Mostrar les dades	Exposa els resultats obtinguts i els posa en relació amb els objectius de recerca per donar-hi resposta.	Presenta els resultats obtinguts atenent a algun criteri d'organització, sigui o no el dels objectius de la recerca.	Es presenten els resultats obtinguts de forma descriptiva sense especificar un criteri d'estructura en el contingut.
11. Interpretar els resultats	Interpreta els resultats obtinguts amb les aportacions del marc teòric, indicant similituds i diferències, i assenyalant punts foscos o aspectes que obren nous interrogants i necessiten de més estudi.	Interpreta el conjunt dels resultats obtinguts amb algunes aportacions del marc teòric. Indica coincidències i discrepàncies entre els seus resultats i part de les aportacions del marc teòric.	Fa referència sense interpretar el conjunt dels resultats obtinguts amb algunes aportacions del marc teòric.

Subcompetència V. ELABORAR LES CONCLUSIONS

Dimensions	Nivells d'execució		
	Avançat	Intermedi	Baix
12. Sintetitzar	Sintetitza les idees més importants dels resultats, validant o no les hipòtesis o premisses inicials del treball de recerca.	Recull els resultats més importants i els relaciona vagament amb les hipòtesis inicials.	Elabora una síntesi del treball en l'apartat de conclusions, recollint algunes de les idees plantejades al llarg del treball.
13. Indicar els límits de la recerca	Examina els problemes trobats en el procés de la recerca i reflexiona sobre possibles repercussions.	Examina els problemes trobats en el procés de la recerca.	Identifica algun dels problemes trobats en el procés de la recerca.
14. Fer la prospectiva	Identifica problemes no resolts i buits de coneixement, argumenta l'interès de continuïtat de la recerca i formula noves preguntes de recerca.	Argumenta l'interès de continuïtat de la recerca i formula noves preguntes de recerca.	Apunta, de manera poc concreta, l'interès de continuïtat de la recerca

Subcompetència VI. ELABORAR L'INFORME DE RECERCA

Dimensions	Nivells d'execució		
	Avançat	Intermedi	Baix
15. Redactar de forma acadèmica	<p>La totalitat de l'informe mostra correcció gramatical, sintàctica i de puntuació; els paràgrafs són equilibrats en extensió i estan connectats entre sí.</p> <p>El lèxic és variat i ric. Té en compte el grau de formalitat i el propòsit del treball i fa un bon ús de la terminologia específica del tema. Utilitza un vocabulari igualitari, just i respectuós</p>	<p>Bona part de l'informe mostra correcció gramatical, sintàctica i de puntuació; alguns dels paràgrafs necessiten equilibrar-se en extensió i connectar-se entre sí.</p> <p>Bona part del lèxic és variat, ric i adequat al tipus de treball. En general, fa bon ús de la terminologia específica del tema i utilitza un vocabulari igualitari, just i respectuós.</p>	<p>L'informe mostra una gramàtica i sintaxi intel·ligibles, però la construcció del discurs és pobre.</p> <p>S'utilitza un lèxic comprensible, tot i que, en ocasions, la terminologia pot resultar genèrica o poc adequada.</p>
16. Referenciar la informació consultada	<p>Totes les mencions i citacions estan completament referenciades, segueixen una mateixa normativa reconeguda, i a la webgrafia s'incorpora la data del darrer accés.</p>	<p>Quasi la totalitat de les mencions i citacions estan completament referenciades, segueixen un estil homogeni, i habitualment a la webgrafia s'incorpora la data del darrer accés.</p>	<p>Bona part de les mencions i citacions apareixen a les referències, si bé falten algunes dades i no segueixen un estil homogeni.</p>
17. Organitzar el contingut de l'informe	<p>El contingut respon al seu apartat (Introducció, Marc teòric, Objectius, Metodologia, Resultats, Discussió, Conclusions, Bibliografia i Annexos); s'exposa amb claredat; i es mostra la continuïtat entre apartats.</p>	<p>El contingut respon al seu apartat, si bé podria millorar en relació a la claredat de l'exposició i/o en mostrar la continuïtat entre apartats.</p>	<p>El contingut respon de manera aproximada al seu apartat, i es podria revisar l'ordre.</p>
18. Tenir cura del format de l'informe	<p>Les planes estan numerades; els marges i interlineat són homogenis; l'índex és complet; se segueix un mateix estil per als títols i subtítols; i els gràfics, taules, etc. estan numerats i identificats.</p>	<p>Les planes estan numerades; els marges i interlineat són homogenis; l'índex és força complet; se segueix, en general, un mateix estil per als títols i subtítols; falta enumerar i/o identificar alguns dels gràfics, taules, etc.</p>	<p>Les planes estan numerades i inclou l'índex del treball.</p>

Subcompetència VII. COMUNICAR ELS RESULTATS DE LA RECERCA

Dimensions	Nivells d'execució		
	Avançat	Intermedi	Baix
19. Expressar amb claredat els resultats de la recerca	Comunica els resultats de forma clara i entenedora, destacant els aspectes més rellevants, a partir d'un eix vertebrador que uneix els diferents resultats i/o idees i garanteix la continuïtat del discurs.	Ordena i comunica els resultats de forma clara i entenedora, destacant els aspectes més rellevants.	Presenta els resultats de manera genèrica, amb poca selecció i ordre, pel que no hi ha cohesió al discurs.
20. Utilitzar un lèxic específic i variat.	El lèxic és variat i ric i té en compte el grau de formalitat. Fa un bon ús de la terminologia específica del tema i busca les paraules més precises per expressar les idees i que no tinguin sentit genèric o inadequat.	El lèxic és variat i ric i té en compte el grau de formalitat. Fa un bon ús de la terminologia específica del tema	S'utilitza un lèxic comprensible, tot i que, en ocasions, la terminologia pot resultar genèrica o poc específica.
21. Mostrar facilitat per a entrar en debat.	Respon de forma clara i precisa totes les preguntes que se li plantegen, i amb les seves respostes completa i amplia alguns aspectes de la seva exposició.	Respon totes o bona part de les preguntes de forma clara i ajustada..	Mostra dificultat per respondre bona part de les preguntes de forma clara i ajustada.
22. Treure rendiment als mitjans de suport.	Els colors, les imatges, els gràfics, la plantilla, i la mida del text són adequats. El format és homogeni i el disseny i la presentació donen mostres de creativitat.	Els colors, les imatges, els gràfics, la plantilla, i la mida del text són adequats. El format és homogeni.	El format és força homogeni, però a vegades no facilita la llegibilitat.
23. Adequar el llenguatge no verbal (gestualitat, mirada, entonació...).	Transmet amb serenitat un discurs rigorós i eficient. El llenguatge no verbal facilita la comprensió i el seguiment del discurs.	Transmet amb serenitat un discurs rigorós i eficient. El llenguatge no verbal de vegades és descompassat.	Es mostra en algun moment insegur i llegeix puntualment. Mostra dificultat per compassar el llenguatge no verbal.

Subcompetència VIII. ÈTICA I RESPONSABILITAT SOCIAL

Dimensions	Nivells d'execució		
	Avançat	Intermedi	Baix
24. Posar la recerca al servei d'una necessitat educativa.	El tema/problema respon a una necessitat educativa socialment sentida, el que s'exposa i es justifica.	El tema/problema respon a una necessitat educativa, i presenta algunes argumentacions genèriques al respecte.	El tema/problema respon a una necessitat educativa, però no es justifica.
25. Tractar honestament la informació del corpus teòric.	Es vincula les diferents informacions amb la seva autoria, per a facilitar-ne el contrast entre la síntesi exposada i la idea original.	Es vincula una part de les diferents informacions amb la seva autoria, per a facilitar-ne el contrast entre la síntesi exposada i la idea original.	No hi ha plagi i es cita l'autoria de les informacions de manera genèrica.
26. Demanar el consentiment informat i respectar la confidencialitat.	S'informa convenientment als subjectes de la recerca, se'ls exposa els seus drets, i se'ls demana el consentiment, assegurant la confidencialitat.	S'informa convenientment als subjectes de la recerca, i se'ls fa una proposta de col·laboració, assegurant la confidencialitat.	S'indica que s'està duent a terme la recerca, que es respectarà la confidencialitat, i es demana la participació als informants.
27. Tractar amb rigor científic les dades recollides.	S'analitza les dades segons els procediments metodològics que escauen degudament justificats, i s'acompleixen els criteris de rigor científic.	S'analitza les dades amb una justificació genèrica dels procediments metodològics seguits, i amb algunes mencions als criteris de rigor científic.	S'analitza les dades sense justificar els procediments metodològics seguits ni considerar els criteris de rigor científic.
28. Retornar a la comunitat educativa de referència les principals contribucions de la recerca.	Es comparteix els principals resultats de la recerca amb la comunitat educativa de referència, es dialoga amb ella i es considera les seves aportacions.	Presenta els principals resultats de la recerca a la comunitat educativa de referència.	S'envia el TFG o document de la recerca a la comunitat educativa de referència via correu electrònic o correu postal.